es Arts i la Cultura

EATRE

POLIANTEA

iches i Madrid

ta manera, Arniches ve a és-
un Ròmul de la idiosincràsia
rilenya.=Arniches és el fun-
r del "gracejo" popular de
de l'Os. Arniches no és l'ho-
agafant característiques ra-
gi escrit moltes coses. Es més
ome que ha creat aquestes ca-
iques. = Els madrilenys ho
milat i avui dia es pot dir
si tot el Madrid parla l'Ar-
yle. = Certament que el seu
ana del xulesc i pintoresc llen
els barris típics, però comen-
i posant-hi la salsa ha asso-
l lèxic i fins la cadència s'es-
per tota la ciutat cosa que
as difícil comprovar. = Ha
a taca, diríem-ne microscò-
ocal, un cultiu enorme que
trat dintre la consciència de
l de la República i s'ha assen
a cosa pròpia, com si la fun-
agués estat al revés. = Per
Arniches ha de quedar com
ra màxima d'envergadura en
istòria teatral d'Espanya.

E. F. G.

E TOTS ELS ESCENARIS

ACIO DE TEATRE SELECTE diu si
pòsit d'inicar una temporada
e líric català. Tant de bo es
confirmi.

RE SELECTE. — Dissabte pas-
nit, a la Sala Studium, l'As-
de Teatre Selecte, que patro-
cicle de teatre amateur, pre-
Companyia de Manresa "Jo-
Manresana". = Una obra in-
t i ben intencionada com és
s del camí", d'Enric Lluelles,
tes d'emoció generosa, i una
e recull i afina bellament l'a-
le l'auditori, serviren als artis-
yores Piqué, Puigcerver, Vi-
ró, i senyors Torras Cirera,
uitart Garcia, Camprubí, i al
ector Joan Ambrós Comasoli-
r a demostrar llur competèn-
qual no en va fou distingida
Concurs de Teatre Català A-
amb els premis "Francesc d'A
' i "Círcol Artístic". = L'es-
uditori que emplenava el saló,
merescudament a l'autor de
i a la Companyia "Joventut
ana", la qual és posseïdora
Trofeu Masriera i Carreres".

CONFERÈNCIES

"El ressorgiment de València"

DISSERTACIO DEL SENYOR NADAL A "PALESTRA"

EL professor de la Universitat de València i il.lustre valencianista senyor Emili G. Nadal va donar la seva anunciada conferència sobre "El ressorgiment de València" a l'estatge social de Palestra, assistint a l'acte nombrós públic. = Féu la presentació el senyor Baptista Roca, fent constar els alts mèrits que adornen la personalitat del professor senyor Nadal i la seva significació entre la nova generació valencianista. = El senyor Nadal començà la seva brillant dissertació referint-se a la constitució de la Nació catalana, com a nucli pirenaic, observant que la formació de l'esperit racial es bandejà en arribar a València, i d'ací s'esdevé que el poble valencià estés influït per corrents culturals d'altres països. Diu que en el moment del renaixement català s'han de distingir dos períodes relacionats amb València: el primer fou purament literari que no arribà a interessar intensament a tot el poble valencià, perquè probablement els seus iniciadors no tingueren el suficient valor per a concretar el seu ideal polític. S'esdevé després un altre instant, que és el veritable reconeixement nacional, i és el que assumeix la seva definició concloent en la joventut de l'any 1918. *Es aleshores quan València es manifesta i comença a lluitar per a la veritable reivindicació nacional, conjuntament amb el moviment polític de Catalunya. = El conferenciant pas sà a referir els esdeveniments polítics de l'any* 1930 *o sigui el gran apassionament que es produí abans de la proclamació de la República, dient que en aquest període —diu— ha reeixit el sentiment patriòtic de les joventuts, més fortament i conscient que abans. = En aquests darrers temps —segueix dient l'orador— el valencianisme s'ha incorporat a l'aspiració de la gran Catalunya on tendeixen ensems les esperances de la joventut actual. = El senyor Nadal en acabar la seva brillant dissertació va ésser molt aplaudit.*

AVUI

PROFESSOR SENYOR ULLOA. "Problemas sobre el descubrimiento de América", Universitat de Barcelona, a les set

ARTS

FULLS

El sepulcre de Pere III

UNA de les coses que més impressionen en el Monestir de Santes Creus, que té tantes coses impressionants, es el sepulcre de Pere III. Es tan un sepulcre de rei, està tan encertadament concebut per a admirar les generacions posteriors a la dels constructors del sepulcre, que hom es veu obligat a dedicar un record admiratiu a l'artista que l'ideà. Segons un dels guies del Monestir, un guía pintoresc, amb cantarella supersticions i relats misteriosos, la caixa que conté el cos de Pere III es una banyera de pòrfir que formava part del botí del qual s'apoderà el monarca en una de les aventures guerreres, i apreciava tant aquest trofeu, que disposà que en morir hi dipositessin les seves despulles . Es possible que aquesta versió novel.lesca no estigui d'acord amb la història, però sembla veritablement que el constructor del sepulcre procedís inspirat en ella, i que comprengués la gran dosi de cosa de rei de llegenda que té. El sepulcre es d'una certa modèstia de dimensions, no té la monumentalitat dels sepulcres reials de Poblet, i arquitectònicament és potser d'un valor inferior al sepulcre de Jaume II, enclavat en la mateixa església de Santes Creus, però en conèixer aquesta mica d'història seva, veritable o no, fa que hom el contempli d'altre manera, i que adquireixi una major grandesa. Passa amb ell el mateix que amb totes les obres d'art impregnades de literatura. L'analista pur sospesa les obres més pel que són que pel que representen, però l'espectador circumstancial es deixa arrossegar per l'anècdota del que contempla, i hi dóna més o menys relleu en la seva imaginació segons sigui més o menys profunda la impressió que n'ha rebut.

P. C. R.

DEL MÓN DE LES ARTS

UNA EXPOSICIO DE TEMES DE CIRC. — Per als darrers dies del corrent mes, està anunciada una important exposició amb temes de circ. Hi seran reunides les més valuoses obres dels nostres artistes pintors, escultors i dibuixants que s'han sentit atrets per l'harmonia i agilitat de què sempre estan posseïts els temes de circ. Unes vint-i-cinc signatures formaran el conjunt d'aquesta exhibició que om-

EL MÓN DE

Els drets d

HI han, doncs, en l'estudi, l'observació del llenguatge verses regions a consider diversos grups d'elements, quals es superposen en jerarquia controvertible, des de l'esperit creador, a la pràctica més imper nal i comú. L'artífex del llenguat és a dir, el prosador, el poeta, ha tenir present la perspectiva d'aqu tes regions i en rigorosa jerarquia valors. Enriquirà en primer lloc seu esperit, d'una vasta cultura neral i humanista, la qual el fec darà d'idees i d'imatges i d'abun d'elements, expressius, parau grups de paraules en belles o sign catives formes, relacions entre mes i paraules. Un vivent sentit tètic, li revelarà aleshores les r cions de l'esperit creador i el "material", amb la formació la lització de la matèria i de l' triment verbal; després de l servació estètica, l'observació colgica i sobretot, filosòfica, li se de gran utilitat en l'estudi de fonts creadores del llenguatge; i pecialment en l'exercici de llur e quiment i utilització expressiva. xí es formarà en ell, platònican la intuició d'una regió ideal de llengua, d'una estructura ideal llenguatge, en què les relacions bellesa, d'harmonia, de música en sentit mol complet —ja he parlat xò altres vegades— seran les es cials. Sense la intuició, o el pres timent, almenys, d'aquestes estru res ideals, és a dir, modèl.liques bellesa, del llenguatge en gener de la pròpia llengua en particula hi pot haver bon escriptor, no hi haver bon poeta. On trobarà la tèria qui li revelarà aquestes for ideals? En la lectura dels grans criptors i dels grans poetes, de arreu, i molt especialment de la va Pàtria. Doncs, una altra reg considerar, i a explorar, en obse ció artística, vivent, entusiasta d obres capdals dels grans artífex llenguatge. Per a la recerca d estructures ideals del llenguatge pi i ensems l'adquisició d'un in ment verbal ric i apte, explorar sems el llenguatge actual viven seves diverses modalitats anom des a tort dialectes, en el seu fo re, etc., etc.

L'esperit lògic i lluminat i f per la filosofia, li mostrarà un món de relacions no ja ideal, abstracte; les relacions lògiques rament conceptuals, racionals ciociniquesD, permeteu el mot, de guatge, en general, del propi llen ge en particular, les quals, en re amb el llenguatge vivent vén ésser una mena d'estructures ó útils si ocupen el lloc qui els co pon, perilloses per a la vida del guatge, si per creixença excess noïble penetració en la carn viu